

El 'Gaudí' de Cartagena. El tortosí va ser arquitecte municipal a la seua ciutat natal i després es convertiria en el màxim representant del modernisme a la regió de Múrcia

Beltri, l'arquitecte reconegut a Múrcia i oblidat a Tortosa

MARINA PALLÁS CATURLA
TORTOSA

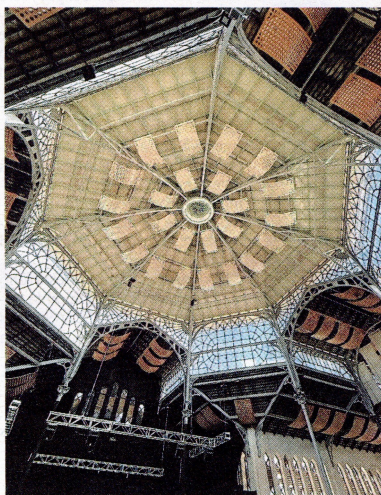
Un arquitecte tortosí és autor de les cases modernistes més importants de Múrcia, un carrer de Cartagena porta el seu nom i és considerat el Puig i Cadafalch o el Domènech i Montaner de la zona. El seu nom és Víctor Beltri Roqueta i mentre a Tortosa és gairebé desconegut i oblidat, a Múrcia és un arquitecte reconegut i valorat.

El tortosí Víctor Beltri (Tortosa, 1862-Cartagena, 1935) era fill de l'escultor Josep Maria Beltri i de la mestra Carme Roqueta i en créixer va començar a moure's entre els cercles intel·lectuals locals. Després va estudiar a Barcelona arquitectura i es va convertir, als 25 anys, en el primer arquitecte municipal d'origen tortosí que tindria la ciutat. La 'mala' sort de Beltri va ser que a Tortosa no va poder desenvolupar la seua carrera professional en plenitud. Va ser arquitecte municipal entre els anys 1887 i 1890. «Però va coin-

Beltri és autor del mercat on es porta a terme un important festival internacional de flamenc

cidir amb el final de l'obra de Joan Abril i Joan Torras del mercat municipal i no hi havia pressupost per a res més. Aquí és jove i té ganes de fer coses, però es troba que a Tortosa no hi ha recursos per a fer equipaments», explica al *Diari* l'arquitecte i responsable de l'Arxiu de la Demarcació de l'Ebre del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC), Antoni López Dauí.

D'entre els projectes que sí que va portar a terme a Tortosa, a més de la xarxa general del clavegueram i ordenacions a l'exemple, destaca l'edifici de l'Audiència (malmès a la Guerra Civil) i el traçat de la carretera Simpatía (1887), que encara no

Antic Mercat públic (1907, La Unión).
FOTO: ANTONI LÓPEZ DAUÍ

tenia el seu accés des de l'exemple de la ciutat, des del carrer Berenguer IV. Però no la va arribar a veure construïda en el seu moment perquè la realitzaria Joan Abril anys més tard. «Però el projecte és de Beltri, els plànols estan a l'arxiu signats per ell», corrobora López Dauí.

Cansat d'aquesta situació de no poder desenvolupar més projectes, sumat a un canvi de govern que va arrossegar als principals tècnics de la ciutat, va decidir marxar. Primer, va estar uns anys d'arquitecte municipal a Gandia, on tenia més possibilitats de fer projectes, i d'allà va saltar a Cartagena, «on realment esclata el seu talent i té possibilitats de fer encàrrecs provinents de la burgesia enriquida per les mines de la zona». De la nit al dia, molts burgesos van enriquir-se i volien fer-se imponents cases. A Cartagena i voltants, Beltri va treballar amb intensitat i faria un miler d'encàrrecs. Allà va trobar l'entorn propici per al seu impuls creatiu.

Casa Cervantes (1900, Cartagena).
FOTO: ANTONI LÓPEZ DAUÍ

Entre les seues obres destaca l'antic mercat de La Unión, a Múrcia, seu del festival del Cante de las Minas, un important certamen de flamenc internacional. També moltes de les cases modernistes més importants de Cartagena, com la casa Cervantes, el Casino, la Casa Llagostera, la Casa Maestre, la casa Zapata, el Gran Hotel o el Palacio Aguirre. El seu estil, modernista i català, rep la influència de Domènech i Montaner i a les seues obres hi destaquen els trets típicament modernistes com les reixes amb moviment, esgrafits en façana, tribunes o miradors en diverses plantes, decoració floral o ornamentacions mitològiques.

A Cartagena és realment un personatge il·lustre, un carrer va rebre el seu nom en el seu honor i el 2012 es va dedicar l'any Bel-

El Col·legi d'Arquitectes a l'Ebre ha portat a terme un viatge per visitar les seues obres

tri a la ciutat. «En canvi, a diferència de tota aquesta consideració, aquí a Tortosa no s'ha fet res. Aquest ressò no ha arribat i no se li ha fet justícia. S'afegeix a la llista de tortosins que no els han deixat triomfar o no han tingut un reconeixement», valora López Dauí. Sols la revista *La Zuda* li dedicaria un apunt biogràfic el 1915.

Per evitar que la seua figura caigués en l'oblit, la Demarcació de l'Ebre del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC) estudia accions a prendre, d'entre les quals destaca un viatge portat a terme fa pocs dies, on un grup d'arquitectes i persones interessades van visitar les principals obres de Beltri a Gandia, Cartagena i La Unión. Es va fer amb el guiatge i col·laboració del seu besnét Guillermo Cegarra Beltri, el principal estudiós de la seua figura, que ha mantingut la seua memòria i també n'ha publicat un llibre.

Fotografia de Víctor Beltri. FOTO: GUILLERMO CEGARRA BELTRI